

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
pro
předškolní vzdělávání

HRAJEME SI
A POZNÁVÁME SVĚT

Vzdělávací plán byl upraven pedagogickou radou ke dni 25. 8. 2022 a aktualizován ke dni 26. 10. 2022 a nahrazuje program z roku 2021.

I. Identifikační údaje školy

Název školy:	Mateřská škola Boloňská, Praha 10, Boloňská 313
Adresa školy:	Boloňská 313, Praha 10, 109 00
Webová adresa školy:	www.msbolonska.cz
Kontaktní osoba:	Mgr. Dana Petráková, ředitelka školy
Telefon:	607 520 526
e-mail:	reditelka@msbolonska.cz
zřizovatel:	MČ Praha 15
zpracovatelé programu:	ředitelka MŠ, zástupkyně ředitelky MŠ
Č.j.:	143/22
Platnost dokumentu:	1. 9. 2022 – 31. 8. 2024

Počet úvazků a složení zaměstnanců v mateřské škole:

Pedagogové:	8,75
Asistenti:	3,5
Provozní zaměstnanci kuchyně:	2,5
Provozní zaměstnanci úklidu:	2,5
Vedoucí školní jídelny:	0,5
Hospodárka školy:	0,5

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola byla otevřena v září 1982, jako první mateřská škola na nově vzniklém sídlišti Horní Měcholupy-Petrovice. V roce 1991 byla škole přiznána právní subjektivita. V současné době je škola příspěvkovou organizací městské části Praha 15.

Naše škola je patrová, pavilónového typu, nacházejí se zde čtyři třídy. Každá třída má svůj vlastní vchod. Hospodářský pavilón včetně školní kuchyně je s jednotlivými odděleními propojen spojovací chodbou, kterou se rozváží jídlo do jednotlivých tříd, do horních pater s pomocí výtahu. Součástí školy je školní kuchyně s kapacitou 120 jídel. Kapacita školy, schválena hygienikem, je 112 dětí.

V každé třídě je maximální počet dětí 28.

V současné době zde zavádíme pilotní projekt tzv. Sportovní třídu, kde od října budou působit společně s učitelkami 3 sportovní trenéři za účelem zlepšení fyzické kondice a pohybových dovedností dětí. Do této třídy přihlašovali děti rodiče, kteří měli zájem o zvýšenou fyzickou aktivitu dětí. Pokud se tento model osvědčí, zůstaneme u něj.

Od září bude v MŠ také třída vedená koordinátorkou EVVO, která si klade za cíl intenzivně zprostředkovávat dětem poznatky o živé i neživé přírodě, orientovat vzdělávání do venkovních aktivit a vést děti k potřebě chránit přírodu a vybudovat si k ní pozitivní vztah. I tato třída je pilotní projekt, který bude v pozitivním případě v dalších letech aplikován i do ostatních oddělení.

Třídy jsou označeny barevně: červená, modrá, žlutá a zelená. Části jednotlivých tříd jsou dostatečně velké, prostorné, barevně odlišené. Vstupní část tříd - šatna, chodba a umývárna s WC jsou v základní barvě třídy, tělocvična, která slouží také jako místnost k odpočinku je v barvě klidové – zelenkavé, herna je v barvě probouzející aktivitu – oranžové a třída – současně slouží také jako jídelna, je v barvě žluté – probouzející chuť k jídlu i dobrou náladu. Třídy v patře – žlutá a zelená mají k dispozici také menší prostor pro výtvarnou výchovu, který vznikl ze zmenšení kuchyňky a společný atelier, který slouží pro práci s předškolními dětmi, pro činnost zájmových kroužků, výtvarné činnosti a práci s keramickou hlinou.

V roce 2003/04 proběhla na škole rozsáhlá celková rekonstrukce, která se týkala celé budovy. Byly vyměněny veškeré rozvody vody, tepla, elektřiny i plynu. Dále byly vyměněny podlahy, okna, škola je zateplena a dostala nový moderní ráz. Místo nefunkčního a zbytečného balkónu byl vybudován atelier, který slouží dětem k výtvarným i výchovně vzdělávacím činnostem. Celková barevnost tříd a příjemný esteticky působící vnitřní prostor je kladně hodnocen jak rodiči dětí, tak i veřejností.

Na jaře 2005 byly vyměněny radiátory topení a byl nainstalován parní měřič tepla. V areálu školy byly vyměněny lampy veřejného osvětlení. Ve školním roce 2005/06 byly vyměněny kryty na radiátory, dále byly postupně zhotoveny botníky a nové šatny.

K pobytu dětí venku slouží také krásná, velká zahrada se vzrostlými stromy a keři, pískovišti a zahradním vybavením, vybízející k rozvoji pohybových aktivit dětí i ke vzdělávání dětí. Je zde „Lod“ s lanovým vstupem a skluzavkou, „Věž“ se skluzavkou i do země zapuštěné trampolíny.

V roce 2018 byl ve škole vybudován Výtvarný atelier s netradičními prvky pro výtvarnou výchovu i dostatečnými a světlými prostory pro tvoření s dětmi, s dostatkem úložného prostoru.

V roce 2021 byl v MŠ realizován projekt „Přírodní zahrada“, který byl spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR. Díky němu byly na zahradě instalovány proutěné Chýše – využití přírodního materiálu při stavbě a sloužící ke hrám dětí, Hrabaliště – symbolizující rok, roční období, měsíce v roce, Dendrofon – děti mohou objevovat, že každé dřevo zní jinak a opět tyto vlastnosti dřeva využít ke komponování hudby, informační a výukové tabule pro práci venku, dřevěné palisády – děti se mohou dotýkat, přivonět, pozorovat a určovat různé druhy dřeva. Vysázeli jsme s dětmi i rodiči jedlé rostliny o které se staráme spolu s dětmi a časem budeme mít na zahradě lískové ořech, třešně, rybíz, kanadské borůvky, maliny a ořechy. Na zahradě má každá třída k dispozici dva vyvýšené záhony, ve kterých si pěstují děti bylinky, pochutiny i květiny. V teplých měsících si mohou děti hrát i s vodními prvky – dřevěnými korýtky, do kterých si s pomocí ruční pumpy mohou napouštět vodu a hrát si s ní a experimentovat. Zahradu děti využívají ve všech ročních obdobích – slouží jako zdroj poznávání, sepětí člověka s přírodou.

V letošním roce (2022/2023) byl schválen a na podzim se začne realizovat další projekt z Fondu ministerstva životního prostředí „Příroda zblízka“. Tento projekt bude, mimo jiné aktivity, dětem zprostředkovávat dění pod zemí, formou „Podzemní badatelny“, ale také život v korunách stromů „Stromová pozorovatelná.“ Z projektu vybavíme venkovní učebnu nábytkem, osvětlením a různými pomůckami. Vytvoříme polyfunkční prostor pro různé aktivity místo stávajícího a již nevyhovujícího hřiště s umělým povrchem, který je vzhledem k nerovnostem téměř nefunkční.

Pískoviště jsou pravidelně dezinfikována a doplňována novým pískem, jsou opatřena sítěmi, které je chrání před znečištěním a jsou osazena novými dřevěnými okraji.

Okolí mateřské školy je plné zeleně a zajímavých míst, je pro děti bezpečné a klidné.. V blízkosti školy je lesopark, kde realizujeme s dětmi krásné procházky zaměřené na poznávání života v přírodě. Dalším významným místem v okolí, je Toulcův Dvůr, zaměřený na ekologickou výchovu. Nesmíme opomenout také „Hasičárnu“, kterou děti rády navštěvují, nádraží, golfové hřiště.

V okolí mateřské školy jsou i sportoviště, která můžeme s dětmi využívat. V ZŠ Křimická využíváme hřiště na pozemní hokej, tělocvičny a v rekreačním středisku pak různé průlezkové, houpačky, hřiště.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

1/ VĚCNÉ VYBAVENÍ ŠKOLY

Mateřská škola je po celkové rekonstrukci. Plocha tříd odpovídá hygienické normě. Prostorové uspořádání vyhovuje různým skupinovým i individuálním činnostem. Dětský nábytek je postupně doplňován a obměňován. Běžné hračky jsou ukládány tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je půjčit a zároveň věděly, kam je opět uložit. Složitější hračky určené k výchovně vzdělávacím činnostem, které se využívají jako učební pomůcky, jsou ukládány mimo dosah dětí, ale děti si je mohou na požádání zapůjčit. Hraček i doplňků máme v mateřské škole dostatek, stále je obnovujeme a doplňujeme nové.

V roce 2022 byly doplněny i o digitální hračky a pomůcky v zájmu vzdělávání dětí a seznamování s IT technikami, digitalizací. Všechny třídy mají instalovanou interaktivní tabuli, kterou učitelky využívají při vzdělávání dětí.

Pro výtvarné a pracovní činnosti je škola dostatečně zásobena výtvarným materiálem, který je průběžně doplňován. Škola má vlastní keramickou pec.

V každé třídě je DVD přehrávač, klavír, hudební nástroje, interaktivní tabule, notebook a tablet pro učitelky.

Škola má dostatek pomůcek pro tělesnou výchovu, ať už se jedná o padáky, míče, balanční míče, koloběžky, odstrkovala atd., je dobře vybavena i materiálem pro pracovní výchovu, pomůckami, knihami, hudebninami.

Třídy jsou postupně vybavovány různými didaktickými pomůckami, CD, hračkami. K rozvoji řeči a slovní zásob, matematických představ, tvarů, barev atd. byly zakoupeny nové výchovně vzdělávací pomůcky – Logicco Piccolo – pro děti 5-6 leté a Logicco Primo – pro děti 3-4 leté.

Pravidelně jsou doplňovány knihy a encyklopedie pro děti. Také je pravidelně doplňována učitelská knihovna o nové zajímavé knihy z oblasti předškolní pedagogiky.

Děti se samy svými výtvary podílejí na výzdobě prostorů jednotlivých oddělení. Pravidelně jsou vystavovány práce všech dětí tak, aby je mohly děti mít vždy k dispozici a také, aby je mohli vidět rodiče. Prostory herny dovolují dětem ponechat si rozpracované stavby na místě tak dlouho, jak chtějí.

Do tříd byly zakoupeny čističe vzduchu, které slouží k pohlcování roztočů a prachu a jonizaci vzduchu ve třídách a přidáním terapie-vůní pomáhají zlepšovat dýchání dětí.

Prostory zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem různé pohybové a další aktivity. Pro pohybové činnosti jsou zde průlezky, koloběžky, odstrkovala. Pro hry s pískem je zde dostatek lopatek, bábovek, mlýnků atd. Pískoviště jsou průběžně doplňována pískem a 1x ročně je prováděna dezinfekce písku. 1x za 2 roky je písek vyměněn. Pískoviště jsou před znečištěním zakryta ochrannou plachtou.

Pro ukládání hraček slouží venkovní zahradní domky, kde je také WC a umyvadlo. Samozřejmostí jsou papírové ručníky a toaletní papír. Všechny vnitřní i venkovní prostory školy splňují bezpečnostní i hygienické normy. Vysazené rostliny a travnaté plochy zahrady pravidelně udržujeme.

Třídy jsou vybaveny novými šatnami a botníky. Každé dítě má své místo označené značkou.

Všechny třídy mají nové povlečení, deky i polštáře plněné peřím byly vyměněny za plněné dutým vláknem.

Kuchyňky jsou pravidelně doplňovány novým nádobím. Na každé kuchyňce je k rozvozu jídla připraven nerezový vozík.

Všechny třídy mají v umývárkách věšáky na ručníky a držáky na zubní kelímky, na WC je pravidelně doplňován toaletní papír a vlhké toaletní ubrousky, které jsou dětem vždy k dispozici.

2/ ŽIVOTOSPŘÁVA

Abychom se co nejvíce mohli přiblížit podmínkám důvěrného rodinného prostředí, klademe důraz na respektování dítěte, jako individualitu, která má svá přání, zvyky, trápení. V zájmu duševní hygieny dětí střídáme řízené činnosti s činnostmi spontánními, které vycházejí z vlastní aktivity dětí. Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Snažíme se respektovat individuální biorytmus každého dítěte. Naším cílem je spokojené dítě, které se v mateřské škole cítí bezpečně.

Provoz mateřské školy je od 6.30 do 17.00 hodin.

Děti se scházejí od 6.30 do 7.00 v červené třídě, od 7.00 ve všech třídách. Tři třídy mají provoz do 16.00 hodin (červená, žlutá, zelená). Děti, které ještě ve škole zůstávají po 16.30 hodině, přecházejí do třídy modré, kde je provoz do 17.00 hodin.

modrá	7.00 – 17.00
červená	6.30 – 16.30
zelená	7.00 – 16.30
žlutá	7.00 – 16.30

Děti přicházejí do mateřské školy podle potřeby rodiny, nejdéle do 8.15 hodin – poté se mateřská škola z bezpečnostních důvodů uzamyká. Na jaře byly instalovány elektronické zámky, které si mohou rodiče při příchodu sami, na základě číselného kódu, odemknout a dovést děti samostatně do šatny, kde po převlečení dítěte zazvoní na třídu a osobně předají dítě učitelce.

Děti si vybírají činnosti podle svých zájmů a přání, mají možnost volného pohybu ve všech prostorách třídy. Pokud jsou děti unavené, mohou si dopřát relaxaci podle potřeby v různých didaktických koutcích. Po obědě děti odpočívají – všechny děti alespoň půl hodiny – na lehátku, podle své individuální potřeby. Děti, které mají menší potřebu spánku, si poté mohou zvolit některou z klidových činností podle svého přání tak, aby nerušily spící děti. Předškoláci individuálně pracují s učitelkou. Děti vedeme k ohleduplnosti k ostatním dětem.

Mikroklimatické podmínky školy:

Vytápění mateřské školy je dálkové /Pražská teplárenská/ a teplo ve třídách je možné regulovat dle potřeby. Okna jsou opatřena žaluziemi, aby mohlo být regulováno i sluneční záření do tříd. Ve třídě se rádně větrá.

Pobyt venku

Převážně se uskutečňuje na zahradě školy, nebo vycházkou do okolí školy, případně do lesoparku, k přehradě v Hostivaři apod. Při pobytu venku dbáme na bezpečnost dětí. Snažíme se, aby děti měly dostatek volného pohybu. Doba pobytu venku je zpravidla 2 hodiny dopoledne, odpoledne se řídí dobou odchodu dětí domů. Pobyt venku využíváme ke spontánním činnostem dětí, relaxačním činnostem, sportovním hrám, k poznávání přírody živé i neživé.

Stravování:

Mateřská škola má vlastní školní jídelnu s kapacitou 120 jídel denně. V kuchyni se připravují ranní a odpolední svačiny a oběd. Kuchyně je velmi dobře vybavena. Nechybí nerezové nádobí, stoly, lednice, elektrické trouby, sporák, konvektomat.

V roce 2022 jsme se přihlásili do projektu „Skutečně zdravá škola“, který spočívá v tom, že dětem zprostředkováváme pokrmy od ověřených českých dodavatelů, učíme děti jídla připravovat, učíme děti s jídlem neplýtvat, zapojujeme i rodiče a prarodiče tak, abychom děti naučili zdravému životnímu stylu.

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Na skladbě jídelníčku se podílejí kuchařky s vedoucí školní jídelny i ředitelka školy. Rodiče jsou o jídelníčku informováni na nástěnkách v jednotlivých třídách a také na internetových stránkách školy. Příprava jídel se řídí hygienickými předpisy, jsou dodržovány technologie přípravy pokrmů a nápojů.

Vedoucí školní jídelny pravidelně měsíčně kontroluje spotřební koš. Snažíme se, aby se děti, které nově přicházejí do mateřské školy, seznamovaly nenásilnou formou /ochutnáním/ s novými pokrmy. Dbáme na to, aby v jídelníčku byly zastoupeny dostatečně zelenina, ovoce a mléčné výrobky, luštěniny a ryby.

Mezi jednotlivými pokrmy dodržujeme vhodné intervaly, časový odstup by neměl přesáhnout 3 hodiny. Jídlo se dováží do tříd spojovací chodbou do kuchyněk, odkud je dětem servírováno. Děti si samy jídlo odnášejí ke stolu, množství jídla si samy volí. Mladším dětem jídlo přinášejí starší děti, nebo učitelka. Děti si samy prostírají, obsluhují se a odnášejí použité nádobí zpět na připravený vozík. I mladší děti používají příbor – učí se jej používat.

Děti do jídla nenutíme, ale nabízíme nová jídla alespoň k ochutnání.

Během celého dne se mohou děti kdykoliv napít – na vozíku ve třídě je vždy připravena konvice s pitím /čaj, šťáva, džus, vždy čistá a čerstvá voda/ a hrnečky. Děti se při pití samostatně obsluhují, mladším dětem pomáhají nalít pití starší děti.

Děti vedeme k dodržování společenských pravidel a esteticky upravenému prostředí při stolování

3/ PSYCHOCOCIÁLNÍ PODMÍNKY

Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají je uspokojovat, aby se děti i dospělí v naší mateřské škole cítili dobře a bezpečně.

Dětem je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností během dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.

Všechny děti v naší škole mají stejná práva, stejné možnosti, ale i povinnosti. Nikdo zde není znevýhodňován, nebo naopak. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, ani neurotizovány spěchem a chvatem.

Spojování dětí s jinou třídou využíváme pouze v nutných případech.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážená nezbytnou mírou omezení, která vyplývá z nezbytnosti dodržovat potřebný řád. Děti si samy stanovují pravidla soužití v kolektivu a dbají

na jejich dodržování. Postupně se snažíme ustupovat od nezdravého soutěžení dětí. V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost a vzájemnou pomoc. Snažíme se o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná a navozuje vztah důvěry a spolupráce.

Nově příchozím dětem umožňujeme adaptaci v kolektivu třídy tak dlouho, jak potřebují. Svým vystupováním a chováním se snažíme navozovat situace, kdy v nás dítě získává důvěru a pozitivní vzor chování.

Děti předem seznamujeme s programem činností. K dosažení cílů využíváme pozitivní motivaci a adresné hodnocení. Děti mají možnost ovlivnit program dne svými náměty, přáními.

Děti mají dostatek času na spontánní činnosti. Důležitým momentem dne je volná hra dětí, které přikládáme velkou váhu. Zde pozorujeme a působíme tak, aby se utvořil dobrý kolektiv dětí, které se vzájemně respektují a kde jsou všichni ochotní si pomáhat.

Aktivity mohou děti dokončit podle svého vlastního tempa, není na ně vyvíjen žádný tlak, činnosti lze dokončovat i v dalších dnech. Děti, které jsou rychlejší, se mohou zabývat něčím jiným, dle vlastního uvážení. Děti do činností nenutíme, dopřejeme dítěti být pouze pozorovatelem.

Naším cílem je vytvořit ve třídách kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi, rádi si pomáhají, ale také respektují daná pravidla.

4/ REŽIM DNE

režim dne

6:30 – 8:15 hod.	spontánní činnosti (námětové, konstruktivní, didaktické, pracovní, hudební, výtvarné atd.), individuální, skupinová i frontální práce s dětmi,
8:15 – 8:45 hod.	pohybové aktivity
8:45 – 9:15 hod.	hygiena, svačina
9:15 – 9:45 hod.	řízené činnosti
9:45 – 11:45 hod.	pobyt venku
11:45 – 12:15 hod.	hygiena, oběd, příprava na odpolední odpočinek
12:15 – 12:45 hod.	vyzvedávání dětí
12:15 – 14:00 hod.	odpočinek dětí dle jejich individuální potřeby, klidové aktivity
14:00 – 14:30 hod.	hygiena, odpolední svačina
14:30 – 17:00 hod.	spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti rozcházení dětí spontánní a skupinové hry dětí, pokračování v započatých dopoledních aktivitách, individuální plánované činnosti

Režim dne vychází ze spontánního střídání řízených a volných činností, kdy volné a řízené činnosti jsou v rovnováze. Denní řád umožňuje reagovat na aktuální potřeby, přání a zájmy dětí. Určující jsou pouze zásady hygieny – dodržování doporučených intervalů mezi jídly

a délka pobytu dětí venku. Veškeré činnosti jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní iniciativě a experimentování, aby se aktivně zapojovaly do činností. Plánování vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje jejich individuálním potřebám.

Scházení a volná hra dětí

Po příchodu do mateřské školy se děti přezouvají v přední části šatny z bot do bačkor, sandálků, které jsou určeny pouze do tříd a dále přecházejí do šatny, kde má každé dítě svou značku a textilní kapsář na své věci. V šatně se děti převlékají do pohodlného oděvu s přihlédnutím k teplotě ve třídě.

Dětem je dopřán čas na výběr hraček, činností, kamarádů, nespícháme na děti, nenutíme ho do činností, o které nemá zájem. Volnou hru dětí učitelka sleduje, nezasahuje do ní, pouze pokud je dětmi požádána o účast ve hře, doplnění pomůcek nebo materiálu. Učitelka sleduje rozvíjení hry, spolupráci dětí, řešení konfliktů atd. Čas ranních her může učitelka využít také k individuální práci s dětmi, u nichž je tento individuální přístup žádoucí a učitelka si o ní vede záznam.

Děti mohou používat WC podle svých potřeb – na malé děti učitelka, nebo asistentka, dohlédne. Děti se učí používat toaletní papír, pustit vodu, namydřit si ruce, utřít si ruce ručníkem, používat kapesník. Dětem je zajištěno potřebné zázemí a soukromí ve všech prostorách oddělení včetně WC.

Dobu před podáváním svačiny využíváme k pohybové aktivitě – zdravotně preventivní chvilka, motivované cvičení, pohybové hry, cvičení na míčích, hudebně-pohybovou chvilku atd.

Dopolední svačina

Děti jsou vedeny k samostatnosti a kultuře při stolování. Děti si mohou určit velikost porce /chleba, rohlík, houska/. Malé děti se učí držet krajíc, housku a pít z hrnku nebo skleničky. Děti do jídla nenutíme, měly by alespoň jídlo ochutnat /děti většinou nejsou z domova zvyklé na pomazánky/. Děti mají dostatek pití, vždy doléváme podle potřeby dětí. I zde vedeme děti k poznávání nových druhů nápojů – bílá káva, kakao, ochucené mléko, zakysaný nápoj/, se kterými se doma nesetkávají.

Řízené aktivity

Tyto aktivity směřují k plnění cílů „Školního vzdělávacího programu“, který je rozpracován do jednotlivých bloků a témat a jsou realizovány podle týdenních plánů každé třídy. Tyto aktivity plníme ve třídách i venku na zahradě, lesoparku apod.

Školní vzdělávací program vede k získání požadovaných kompetencí dítěte – školní zralosti. Přehled o činnostech dětí prezentují učitelky na výstavkách prací, přehledem naučených písní, říkadel, básní – texty uvádíme na nástěnkách. Jednotlivá témata a bloky prezentujeme také na internetových stránkách školy.

Všechny výtvarné práce jsou shromažďovány do desek dětí – tvoří portfolio dítěte. Děti si tyto práce odnášejí na konci školního roku domů.

Pobyt venku

Naší snahou je přesunout co nejvíce hlavní činnosti ven a tím zvýšit podíl času pobytu venku.

Při pobytu dětí venku střídáme volné a řízené činnosti – s převahou volných činností – na zahradě školy, na hřištích nebo na vycházkách. Děti se na pobyt venku převlékají do vhodného a pohodlného oděvu, který nebrání pohybu dětí a odpovídá povětrnostním podmínkám a délce pobytu venku. Děti se převlékají samostatně podle zručnosti, v případě potřeby pomáhá s oblékáním učitelka. Naším cílem je dosáhnout úplnou samostatnost dětí.

V teplých dnech je vhodné, aby měly děti v šatně sluneční brýle, klobouk, čepici.

Děti chodí ven i když je mokro, nebo lehce mží. Je proto nutné mít po celý rok v mateřské škole pláštěnku a holinky, v chladných dnech svetr nebo mikinu navíc. Pevné, správně velké boty/ani malé, ani velké/, v zimě pak teplé, nepromokavé boty.

Při pobytu na zahradě mohou děti volně využívat celou plochu zahrady za předpokladu dodržování pravidel bezpečnosti při pobytu venku.

Při vycházkách do okolí MŠ se děti učí chodit v zástupu ve dvojicích, seznamují se s pravidly silničního provozu, pravidly pro přechod pro chodce, semafor, používání bezpečnostní vesty.

Oběd

Jídlo dětem nandává kuchařka, nebo učitelka. Děti si mohou určit velikost porce. Postupně jsou děti vedeny k úklidu použitého nádobí na připravený vozík, shrnutí zbytků do připravené misky, uklizení skleničky, příborů. Zde se děti nejvíce setkávají s novými jídly – nenutíme děti do jídla, ale alespoň jídlo ochutnat.

Odpočinek

Děti odpočívají na lehátkách při čtené pohádce, relaxační hudbě. Děti s menší potřebou spánku odpočívají alespoň 30 minut, pak si mohou vybrat některou z klidových činností /prohlížení knih, kreslení, omalovánky atd./. Předškoláci pracují s učitelkou. Učitelky respektují délku spánku dětí – necháme děti dospat. Po spánku se děti učí si ustlat a uklidit lůžkoviny. Použití WC je možné kdykoliv, podle potřeby dětí.

Odpolední svačina

Podává se v době od 14.00 hodin – organizace je stejná, jako při ranní svačině.

Odpolední hry a činnosti, rozcházení

Volné hry dětí podle výběru a přání dětí. V této době si děti mohou dokončit práci, kterou nestihly udělat dopoledne. Učitelky využívají odpolední činnosti také k individuální práci s dětmi, které tuto péči vyžadují. Jsou organizovány zájmové kroužky.

Odvádění dětí z mateřské školy

Děti z mateřské školy odvádí zákonný zástupce dítěte, nebo zákonným zástupcem pověřená osoba na základě písemného pověření.

Odchod dětí z mateřské školy

Je třeba, aby si zákonní zástupci načasovali vyzvedávání dítěte tak, aby ho nestresovali spěchem a nervozitou. Nejdéle 10 minut před koncem pracovní doby jednotlivé třídy, kde provoz končí. V 17.00 se škola zamyká.

5/ ŘÍZENÍ ŠKOLY

Všichni zaměstnanci mateřské školy tvoří jednotný tým, který se vzájemně doplňuje a ve všech ohledech je dětem dobrým příkladem. Pedagogové, ale i provozní zaměstnanci, se chovají a pracují profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Všichni pedagogové se dále vzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují svědomitě a aktivně. Podle svých potřeb a potřeb školy mají učitelky možnost výběru témat přednášek, o které se profesně zajímají v rámci DVPP. O vzdělávacích akcích jsou pravidelně informovány ředitelkou školy, která je na akce vysílá. Věnují se samostudiu odborné literatury, odborných časopisů, metodik atd.

Pokud je nabídka dalšího vzdělávání pedagogů z PF UK využíváme i tuto možnost ke zvyšování kvalifikace a odborného růstu. Většina zaměstnanců, kteří pracují v naší škole na pozici pedagoga, má předepsané pedagogické vzdělání, kdo jej nemá si ho doplňuje studiem na Pedagogické škole Futurum.

Ředitelka školy podporuje profesionalitu pracovního týmu, sleduje udržení dosažené úrovně, další růst profesních kompetencí všech pedagogů včetně svojí osoby a vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Jsou organizovány tak, aby se učitelky co nejvíce překrývaly při náročných činnostech – řízené činnosti, pobyt venku, oběd, příprava na odpočinek, výlety atd.

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení. Povinnosti a práva zaměstnanců jsou jasně vymezeny v Organizačním řádu školy. Je vytvořen funkční informační systém školy, kde se zaměstnanci dozvídají nové skutečnosti, informace a požadavky.

Ředitelka ve spolupráci se zástupkyní průběžně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, odborně je vede a pozitivně motivuje a podporuje vzájemnou spolupráci.

Pedagogové respektují potřeby dětí obecné, vývojové a individuální, reagují na ně a napomáhají dětem při jejich uspokojování. Zároveň usilují o vytváření partnerských vztahů mezi školou a rodiči, vedou s rodiči průběžný dialog o dítěti a jeho prospívání, rozvoji a učení. Umožňují rodičům účastnit se aktivně činností školy.

Specializované služby /logopedie, rehabilitace atd./, ke kterým není předškolní pedagog sám dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky /logoped, dětský lékař, psycholog atd./.

Naše škola ve směru k veřejnosti vystupuje jako jeden tým, jehož cílem je spokojené dítě, které se v mateřské škole cítí spokojeně a bezpečně, má důvěru k učitelkám i ostatním zaměstnancům školy.

6/ SPOLUPRÁCE S RODIČI, SE ZÁKLADNÍ ŠKOLOU

Zákonní zástupci (dále jen rodiče) i učitelé jsou rovnocennými partnery se společným cílem:

- Vychovávat dítě v bezpečném prostředí.
- Respektovat jeho individualitu a samostatnost.
- Vytvářet podmínky pro vyvážený vývoj dítěte, potřebné k osvojení základů klíčových kompetencí.

Umožňujeme rodičům vstupovat do dění naší mateřské školy, mohou vyslovit své názory, nápady, aby mohli uplatnit svou profesi, individualitu. Vítráme pomoc rodičů při pořádání různých akcí školy a aktivit. Naše mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis v otázkách výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Snažíme se, aby mezi pedagogy a rodiči panovala důvěra a otevřenost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Spolupráce je vedena na základě partnerství. Učitelka respektuje názory rodičů, v jednání s rodiči vystupuje profesionálně, maximálně taktně. Pravidelně informujeme rodiče o prospěchu dětí, o jejich individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Společně s rodiči se domlouváme na společném postupu při výchově a vzdělávání.

Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje formou nástěnek, webových stránek, facebookových stránek. Mohou se spolupodílet na plánování programu školy, programu své třídy.

V roce 2021 byla v MŠ zavedena mobilní aplikace „Twigsee – školka v kapse“, kterou využíváme k evidenci docházky dětí, ke komunikaci s rodiči, k prezentování denních činností formou krátkého textu i s fotografiemi. Tato aplikace se nám velmi dobře osvědčila i v době Covidu, kde jsme během chvíle mohli informovat rodiče o nastalých skutečnostech. Učitelky mají okamžitý přehled o dítěti, jeho potřebách, nebo i zdravotním stavu, pokud je potřeba. Rodiče naopak mohou rychle informovat učitelky o nových skutečnostech a přihlašovat, nebo odhlašovat dítě z docházky, sledovat aktuální dění ve třídě.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost ve svěřených vnitřních záležitostech rodiny. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, snaží se jim porozumět a vyhovět. O dětech vedou diagnostické zápisy potřebné ke své odborné práci.

V zájmu přípravy dětí předškolního věku na usnadnění přechodu do základní školy, spolupracuje mateřská škola se Základní školou Křimická. Iniciativa vychází od učitelky mateřské školy, kdy zveme ke společným setkáním učitelky prvních tříd ZŠ.

Učitelky konzultují s učitelkami ZŠ připravenost dětí na vstup do ZŠ, zpětně si ověřují úspěšnost dětí v prvních třídách. Děti z MŠ jsou zvány k návštěvě základní školy, mohou si prohlédnout třídy, jídelnu, oddělení družiny, šatny, tělocvičnu. Dále se děti přímo účastní

vyučovací hodiny, kdy jsou aktivně zapojovány do činnosti žáků. Děti ze ZŠ se naopak mohou přijít podívat do MŠ, pohrát si, zazpívat apod.

Spolupráce se zřizovatelem je na velmi dobré úrovni. Zřizovatel se pravidelně zajímá o chod školy, pomáhá zajišťovat dobré podmínky, které mají význam pro fungování a chod školy, zejména v oblasti ekonomické. Mateřská škola spolupracuje s obcí podle platných právních norem – přijímací řízení, provozní doba mateřské školy, doba prázdnin atd.

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti se do mateřské školy přijímají podle **Kritérií přijímání**, která jsou každoročně stanovena ve spolupráci a souhlasem zřizovatele – MČ Praha 15.

Děti se přijímají podle těchto pravidel:

- Děti ze spádové oblasti, které mají trvalé bydliště v Praze 15
- Děti ze spádové oblasti předškolního věku s povinnou docházkou, a děti s odkladem školní docházky
- Děti ze spádové oblasti podle věku od nejstaršího

V posledních letech, vzhledem k tomu, že je kolem mateřské školy nová výstavba obytných domů, je zájem o místa v mateřské škole vyšší, než je její kapacita.

Na začátku školního roku přicházejí do již stálých tříd nové děti, které tvoří menšinu v již zaběhnutém kolektivu. Tyto děti se s pomocí nových kamarádů rychleji začlení mezi ostatní, snáze pochopí pravidla, která ve třídě děti dodržují. Nové děti přijímají pokyny od zkušenějších dětí snáze, než od učitelky. Děti, které mají ostych před dospělou osobou /učitelkou/ vyřizují zpravidla své potřeby přes děti starší.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby. Pro všechny třídy je jasně daná doba příchodu do mateřské školy, čas na svačiny, čas na oběd, na odpočinek dětí a rozcházení dětí domů. Tento pravidelný řád, který se denně opakuje, přináší dětem pocit bezpečí a jistoty.

Škola má vytvořený Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP), který vychází z Rámcového programu a individuálních zvláštností a potřeb mateřské školy. Sestává z jednotlivých tematických bloků, které jsou vytvořeny na základě střídání ročních dob, tradic a svátků.

Jednotlivé třídy mají také svá specifika. Učitelky mají v každé třídě jiný styl práce, který ostatní kolegyně respektují a nezasahují do něj. Přístupy k dětem jsou však stejné ve všech třídách. Zaměření tříd je také rozdílné, je zde patrný zájem učitelek o určitou oblast vzdělávání.

Každá třída má vypracován svůj Třídní vzdělávací program, který navazuje na požadavky a pravidla ŠVP. Odráží se v něm charakteristika složení dětské skupiny, specifika dětí, podmínky třídy, podmínky školy.

Ve své práci upřednostňujeme metody prožitkového a kooperativního učení hrou, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí, podporující dětskou představivost, zvědavost. Dětem

poskytujeme dostatek prostoru pro vlastní spontánní aktivity. Vzdělávání probíhá v integrovaných blocích, jejichž obsah vychází ze života dítěte, je pro děti zajímavý. Neoddělujeme od sebe jednotlivé výchovně vzdělávací činnosti, ale tyto činnosti se vzájemně prolínají. Připravujeme dětem vhodné činnosti, prostředí, dostatek pomůcek a nabízíme dětem příležitosti k poznávání tak, aby postupně mohly porozumět samy sobě i všemu kolem sebe.

„PRAVIDLA SOUŽITÍ“

- 1/ *Neodcházej ze třídy bez domluvy s učitelkou*
- 2/ *Neběhej ve třídě mezi stolečky*
- 3/ *Dodržuj hygienu*
- 4/ *Dávej věci na své místo*
- 5/ *Nenič věci, práci a úsilí jiných*
- 6/ *Dokonči započatou práci*
- 7/ *Nekřič, nepoužívej nevhodná slova*
- 8/ *Požádej o pomoc, poděkuj*
- 9/ *Neublížuj ostatním, ale pomoz, je-li třeba*
- 10/ *Neber ostatním věci, ale domluv si střídání, při neshodě vyjednávej*

V. ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Hrajeme si a poznáváme svět“

Filozofie školy:

Předškolní vzdělávání má usnadňovat dítěti jeho další vzdělávání i životní cestu. Chceme, aby se děti naučily dávat si věci do souvislostí, orientovat se v běžných životních situacích a přirozeně je zvládat. Je v našem zájmu, aby děti pochopily důležitost ochrany přírody a její sepětí se životem. Vytváříme pro děti tvůrčí a přátelské prostředí. Chceme, aby naše mateřská školka byla místem štěstí a bezpečí, kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

Vize

Dítě, které odchází z mateřské školy, je jedinečná osobnost, fyzicky, psychicky i sociálně samostatný jedinec, připravený na vstup do základní školy a toužící po dalším vzdělávání. Jedinec, který chápe důležitost ochrany přírody v zájmu udržitelnosti rozvoje. Jedinec, který respektuje pravidla společenského chování, umí si vytvořit vlastní názor, který dokáže i obhájit. Osobnost, která si váží sama sebe.

Náš ŠVP upřednostňuje každodenní dostatek přirozených pohybových činností ve třídě i na školní zahradě, spontánní hru dětí, hry a činnosti podporující tvořivost, představivost a fantazii, tvořivou atmosféru, manipulaci s didaktickým, výtvarným materiálem před jednostranně zaměřenými hračkami. Možnost experimentování, podporu zvědavosti a touhy dětí poznávat a učit se vlastní zkušeností.

Cíle ŠVP

Naším cílem je, aby dítě před vstupem do základní školy

- ovládalo běžné způsoby pohybu v různém prostředí, dbalo na bezpečnost svoji i druhých, v případě nebezpečí vědělo, jak se nejvhodněji zachovat
- umělo správně zacházet s běžnými předměty, nářadím a náčiním, zvládlo jednoduché pracovní úkony
- dokázalo přirozeně a gramaticky správně komunikovat se svým okolím, sdělovat svůj názor, formulovat otázku, smysluplně odpovídat na položené otázky
- umělo bez ostychu vyprávět vymyšlený příběh, pohádku, básničku, zazpívat písničku, využívat modulaci hlasu
- dokázalo řešit jednoduché problémy jak myšlenkové, tak i praktické, nebálo se udělat chybu, nenechávalo se odradit dílčím neúspěchem
- umělo spolupracovat s ostatními, dokázalo uzavírat kompromisy, dokázalo dodržovat pravidla
- dodržovalo přiměřená pravidla společenského chování ve styku s dětmi i dospělými
- mělo by umět vyjádřit svou představu, zážitek prostřednictvím pohybových, hudebních, výtvarných a dramatických činností
- mělo by mít povědomí o významu životního prostředí a pomáhalo pečovat a své okolí

Struktura vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je uspořádán do jednotlivých témat, která na sebe navazují. Vzdělávací bloky obsahují charakteristiku a záměr vzdělávacího bloku, očekávané výstupy.

Pedagogové jednotlivých tříd zpracovávají jednotlivá témata do časově kratších, tematicky ucelených částí, které jsou společné pro všechny třídy. Podle zájmu dětí si mohou učitelky téma upravit, mohou s ním pracovat tak dlouho, dokud o něj děti jeví zájem. Jednotlivá témata jsou nastavena tak, aby si učitelky mohly vybrat téma odpovídající ročnímu období, i potřebám a podmínkám třídy, nebo spontánně vzniklým situacím.

K rozpracování jednotlivých témat používají učitelky stručný přehled plánovaných činností, nebo myšlenkovou mapu. Společný styl pro celou školu není předepsán.

FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

Formy vzdělávání jsou založeny na složení třídy, na zážitcích dítěte, na vyváženosti spontánních aktivit, řízených činností v menších či větších skupinách nebo individuálně, vycházejí z dětské volby, z dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Mají charakter hry, zábavy a zajímavých činností pro děti. Probouzejí aktivní zájem v dítěti a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat.

Vzdělávací činnost je zpracovaná do krátkodobých projektů / plánů/:

Je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dětí. Probouzí v dětech aktivní zájem a chuť dívat se okolo sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvahu ukázat, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže.

Nepředkládá dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Program školy respektuje hlavní cíle předškolního vzdělávání:

- rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti, schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost

Program školy obsahuje všech pět povinných interakčních oblastí, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání, učení, dílčí cíle i dosažené kompetence, které na sebe navazují a doplňují se.

VI. Vzdělávací oblasti

1/ Dítě a jeho tělo – oblast biologická:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjení pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravým životním postojům

2/ Dítě a jeho psychika – oblast psychologická:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost, jeho intelekt, řeč, jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření

3/ Dítě a ten druhý – oblast interpersonální:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- vytvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů

4/ Dítě a společnost – oblast sociálně kulturní:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- uvést dítě do společnosti ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojovat si potřebné dovednosti, návyky i postoje, přijmout základní všeobecné, uznávané společenské, morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody

5/ Dítě a svět – oblast environmentální:

Záměr vzdělávacího úsilí:

- založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte /člověka/ k životnímu prostředí

VII. TÉMATA PROJEKTU

1. BLOK – PODZIM

Září – adaptace

Kdo přišel do školky
Mám nové kamarády

Říjen

Na zahrádce
V lese
Na poli
Podzim čaruje

Listopad

Když padá listí
Co umí vítr a déšť
Příroda jde spát
Z pohádky do pohádky

Na začátku roku přichází do každé třídy mateřské školy přibližně 1/3 nových dětí. Vstupují do neznámého prostředí, mezi neznámé děti, mnozí se poprvé musí odloučit od rodičů. Děti v novém prostředí od dospělých očekávají oporu, laskavé přijetí, pozornost a od dětí očekávají vstřícnost a kladné přijetí. Vstupem do kolektivu dětí se od nich požaduje, aby podřídily své chování pravidlům, která ve třídě platí a jsou ostatními dětmi respektována. Nové děti se musí naučit vycházet s ostatními dětmi, jednat samostatněji, podílet se plnění společných úkolů, přizpůsobit se režimu třídy.

Pro děti, které v docházce do mateřské školy pokračují, je situace také náročná. Prostor školy i učitelky a pravidla chování znají, ale do „zaběhnutého“ kolektivu jim vstupují nové děti, které pravidla hry zatím neznají a porušují je a narušují denní zaběhnutý režim dne. Do třídy přinášejí nová pravidla, jiný způsob hry a chování. Děti musí začít bránit svoji pozici ve třídě a pravidla. Jsou v pozici „toho staršího“, zkušenějšího, který umí poradit, ukázat a vysvětlit.

V této situaci má heterogenní třída mateřské školy jedinečnou roli. Děti získávají pro svůj život základy kompetencí k řešení problémů, schopnost komunikovat s ostatními, dokázat se prosadit ve skupině, ale také pomoci druhému, ustoupit, podřídit se, vyjednávat a dohodnout se.

Děti předškolního věku se učí dodržovat náročnější pravidla a režim, jsou na ně kladeny vyšší nároky než na ostatní děti, samozřejmě s ohledem na jejich možnosti a dovednosti.

Dílčí vzdělávací cíle

- osvojit si věku přiměřené praktické dovednosti
- rozvoj komunikačních schopností
- získání relativní citové samostatnosti
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopností žít ve společnosti ostatních lidí – spolupracovat, spolupodílet se
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu
- rozvoj užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních /vnímání, naslouchání, porozumění/ i produktivních / výslovnost, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování/
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání
- rozvoj kooperativních dovedností, spolupracovat s ostatními ve skupině
- rozvoj společenského a estetického vkusu
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- uvědomění si vlastního těla, osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví
- rozvoj paměti a pozornosti, rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů, návyků a dovedností dítěte
- rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí a jeho změnám

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- navazovat kontakt se zaměstnanci školy a s jinými dětmi, při komunikaci uplatňovat základní společenská pravidla /pozdravit, odpovědět na dotaz, požádat, poděkovat/
- respektovat pravidla soužití, která si děti s učitelkami ve třídě společně stanovily
- bezpečně se orientovat v prostředí školy
- poznat a pojmenovat hračky a činnosti ve třídě i na zahradě školy
- přizpůsobit se společnému programu ve třídě, začlenit se do skupiny dětí, spolupracovat s nimi ve hře a činnostech
- z oblasti sebeobsluhy a kulturně hygienických návyků: samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, uložit si věci na své místo, umývat si ruce před jídlem a po jídle, po použití WC, správně a dle potřeby používat kapesník
- zacházet s výtvarným a pracovním materiálem a pomůckami, samostatně si vše připravit a po ukončení činnosti uklidit na určené místo
- při pracovních činnostech pracovat podle pokynů a instrukcí
- orientovat se v prostoru a pohybovat se ve skupině dětí, napodobit pohyb podle vzoru a dodržovat pravidla u pohybových her
- přednést samostatně báseň, říkadlo, umět reprodukovat pohádku
- zvládat jednoduché pracovní činnosti při úklidu školní zahrady /hrabání listí, sběr kamenů aj./
- vysvětlit poznatky z okruhu podzimní přírody, vyjádřit svůj názor /počasí, změny v přírodě vzhledem k živočichům a rostlinám/
- poznat a pojmenovat druhy ovoce a zeleniny, některé stromy na školní zahradě
- rozlišit strom jehličnatý a listnatý, pojmenovat některá lesní zvířata a ptáky, pojmenovat lesní plody

2. BLOK – ZIMA

Prosinec

Jak to bylo s Mikulášem
Brzy budou vánoce
Těšíme se na Ježíška

Leden

Tři králové
Zimní sporty a hry
Zima čaruje
Země, kde je stále zima

Únor

Moje tělo a zdraví
Hádej, čím jsem
Masopust

Na konci listopadu již většina dětí zvládá pobyt v mateřské škole, orientuje se v prostředí školy, zná své kamarády, dokáže se přizpůsobit dennímu režimu a činností, přiměřeně svému věku ovládá sebeobsluhu. Pracovní postupy, které se často opakují, umožňují vykonávat činnosti v rychlejším tempu a s menším úsilím než na počátku školního roku.

V tomto období dochází ke zkvalitnění komunikace mezi rodiči a učitelkami. Učitelky se častěji obracují na rodiče s prosbou o pomoc, rodiče mají k učitelkám větší důvěru, která je nezbytná pro společné projednávání vzdělávacích výsledků dětí. V této době se plně věnujeme aktivitám, které patří k času vánočních svátků.

dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat, rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj interaktivních schopností ve skupinových hrách
- rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- vytváření pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- vytvoření reálných životních návyků
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení
- rozvoj zájmu o učení

- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- rozvoj schopnosti projevat se autenticky
- pozorování okolní přírody
- vytváření zdravých postojů jako základů zdravého životního stylu
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, poznávání sebe sama, získávání sebevědomí
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného socio kulturního prostředí
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- bezpečně se pohybovat na sněhu a ledu, aby neohrožovaly zdraví své ani zdraví druhých dětí
- poznat a pojmenovat zimní sporty, sportovní potřeby, vědět, proč se používají ve sportu ochranné pomůcky
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit, dokázat říci „ne“ v nebezpečných situacích /vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, jak se nebezpečným situacím vyhnout/
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů charakteristické vůně, chutě, zvuky, tvary a materiál
- přednést a zazpívat z paměti správně text písní a básní s vánoční tematikou před veřejností, ve skupině i sólově, umět se vhodně chovat
- zahrát doprovod k jednoduché písni na rytmický hudební nástroj
- zachytit skutečnost ze svého okolí pomocí různých výtvarných technik
- správně vyslovovat, ovládat tempo i intonaci řeči
- sledovat děj příběhu, zachytit hlavní myšlenku a sdělit ji ve správných větách
- sluchově rozlišit slabiky na začátku slova, na konci slova, rozložit slovo na slabiky a vytvořit jednoduchý rým
- poznat napsané jméno a umět ho sledovat zleva doprava, pomáhat si prstem
- provádět jednoduché pokusy
- záměrně se soustředit na činnosti a udržet pozornost
- porovnávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, postřehnout chybu, orientovat se v číselné řadě do deseti, poznat více, méně, stejně, první, poslední
- vyřešit jednoduchý problém, úkol, situaci v terénu i na pracovních listech
- umět vyjednávat a pracovat se skupině

3. BLOK- JARO

Březen

Když jaro zaťuká
Jaro na zahradě
Zvířata a jejich mláďata
Kniha, přítel člověka

Duben

Půjdu do školy
Pozor červená!
Velikonoce
Čarodějnice

květen

Sportem ku zdraví
Můj domov
Má vlast
Děti celého světa

Denní režim, pravidelné rituály ve třídách již děti zvládají, zpravidla jsou známa a jsou respektovány specifické potřeby dětí, rodiny i školy, Upevňuje se vzájemná spolupráce. U nastávajících předškoláků zvyšujeme nároky na samostatnost, zodpovědnost, méně tolerujeme nepozornost, nedbalost či vyhýbání se povinností a důsledně vyžadujeme plnění přiměřených úkolů, kterými děti pověřujeme.

V tomto období přenášíme vzdělávací aktivity více do prostředí školní zahrady. Nejde pouze o hry pohybové, ale zařazujeme i přímé pozorování, pokusy, zkoumání, výtvarné i pěvecké činnosti. Preferujeme přímý kontakt s přírodou, kdy můžeme pozorovat a poznávat květiny, stromy, hmyz, ptáky tak, jak skutečně v přírodě vypadají, nikoliv pouze na obrázku.

dílčí vzdělávací cíle:

- ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj dovedností receptivních / vnímání, naslouchání, porozumění/
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvoj kooperativních dovedností ve skupinách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při vytváření zdravého a bezpečného prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí
- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému dítěti i ke zvířatům
- vyjádření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem v rodině
- ochrana osobního bezpečí a soukromí i ve vztazích s druhými dětmi a dospělými
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat, rozvoj společenského i estetického vkusu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- zachovávat správné držení těla, koordinovat lokomoci a další pohyby těla
- umět se pohybovat v zástupu, ve dvojicích, trojicích i s použitím sportovního náčiní
- vybíhat na znamení z dané mety, uběhnout závod na 50 m, zvládnout pravidla při soutěžení
- zpívat samostatně i ve skupině
- rozlišit tanec, pochod, ukolébavku, hudbu veselou, smutnou, slavnostní
- poznat a pojmenovat hudební nástroje
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- popsat situaci podle obrázku, i skutečnou
- znázornit charakteristické rysy lidské postavy, pohádkové postavy /výtvarně, dramaticky/
- znázornit charakteristické znaky zvířat /výtvarně i dramaticky/
- soustředěně poslouchat hudbu, text
- samostatně plnit náročnější úkol

4. BLOK - LÉTO

Červen

**Chráníme svět kolem nás
Magický vesmír
Cestujeme**

Denní režim je již zaběhnutý, specifické potřeby dětí jsou známy, jsou vytvořeny kamarádké vztahy mezi dětmi. Vzájemná spolupráce mezi rodiči a školou je založena na vzájemné důvěře a partnerském vztahu. U budoucích školáků jsou zvyšovány nároky na samostatnost, zodpovědnost a pečlivost při plnění jednotlivých úkolů.

Toto období je charakteristické přípravou programu na rozloučení se se školáky, tzv.: „Pasování“, výlety za poznáváním historie i současnosti Prahy a okolí.

Činnosti jsou situovány převážně ven, na školní zahradu, do lesoparku nebo k Hostivařské přehradě, kde mohou děti přímo pozorovat přírodu – hmyz, květiny, stromy, život u vody, tak jak ve skutečnosti vypadá. Dětem je umožněn přímý kontakt s přírodou živou i neživou a výchova je cílena na péči o životní prostředí.

dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- vyjádření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení, získání schopností záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti atd.
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- poznávání jiných kultur, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Předpokládané kompetence

Po ukončení vzdělávacího bloku budou děti umět:

- umět se pohybovat v zástupu, ve dvojicích, ve skupině
- správně dýchat při řeči, zpěvu a pohybových činnostech
- sladit pohyb s hudbou, rytmem a zpěvem
- zpívat samostatně i sólově
- pohotově reagovat na dirigentská gesta
- pojmenovat části těla, některé orgány a znát jejich funkce
- mít povědomí o narození, růstu těla a jeho proměnách
- vyjadřovat se samostatně, gramaticky správně
- soustředěně poslouchat hudbu, četbu, prohlížet si knihy, chápat slovní vtíp a humor
- poznat některá písmena a číslice
- rozlišovat charakteristické rysy předmětů, jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi
- znázornit dramaticky i výtvarně náladu prostředí a složitější dějové situace
- rozvrhnout děj na ploše, malovat pozadí, volit vhodnou sílu štětce, volit barvu podle nálady na obrázku
- vymodelovat lidské i zvířecí tělo s detaily, v různých pozicích a v pohybu
- rozhodnout o svých činnostech
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi i dospělými
- v případě potřeby požádat druhého o pomoc, uvědomovat si své možnosti
- obhajovat svůj názor a postoj ale současně respektovat názor a postoj druhého
- přiměřeně ovládat své city
- chovat se zdvořile, vědět, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat dohodnutá pravidla, vážit si práce a úsilí druhých
- samostatně splnit i náročnější úkol, umět si zhodnotit výsledky vlastního jednání
- vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě, roční období
- dbát o čistotu ve svém okolí, nakládat vhodným způsobem s odpady – třídění odpadu
- starat se o rostliny, chránit přírodu
- s pomocí obrázků, globu, mapy reprodukovat poskytnuté informace o různých zemích, národech, o planetě Zemi, vesmíru apod.

- chovat se zdvořile, vědět, že každý má ve společnosti svou roli, podle které je třeba se chovat
- dodržovat dohodnutá pravidla, vážit si práce a úsilí druhých
- samostatně splnit i náročnější úkol, umět si zhodnotit výsledky vlastního jednání
- vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě, roční období
- dbát o čistotu ve svém okolí, nakládat vhodným způsobem s odpady – třídění odpadu
- starat se o rostliny, chránit přírodu
- s pomocí obrázků, globu, mapy reprodukovat poskytnuté informace o různých zemích, národech, o planetě Zemi, vesmíru apod.

VIII. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Od 1. 9. 2016 vstoupila v platnost vyhláška č. 27/2016 Sb., která upravuje podmínky společného vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Mateřská škola je povinna zajistit pro děti v mateřské škole takové podmínky pro jejich vzdělávání, které reflektují možnosti dětí, jejich potřeby vzhledem k věku; rozvíjejí a podporují výchovu dětí, respektují míru nadání i dopady zdravotního stavu do jejich přípravy na školu.

Zahrnuje intervence na podporu oslabených dovedností dítěte, podporuje rozvoj praktických činností; podporuje děti nadané a mimořádně nadané.

Podpůrná opatření I. stupně (PO I.)

realizuje mateřská škola bez souhlasu zákonného zástupce a zpracovává jednoduchý a strukturovaný plán pedagogické podpory (dále PLPP) v pedagogické diagnostice dítěte. Pokud rodiče nespolupracují nebo učitelka shledala nutnost podrobněji rozpracovat plány podpory, poté vypracovává PLPP viz příloha.

Učitelka v PLPP nastavuje pravidla častějšího vyhodnocování pokroku, poskytuje jí zpětnou vazbu a přihlíží k věku dítěte a k možným omezením, která obvykle vyplývají z tempa vývoje dítěte.

Učitelka organizuje výuku tak, aby zohlednila postavení dítěte ve skupině, ve vztahu k jeho specifickým potřebám.

Podpůrná opatření II. – V. stupně – vedení postupuje v souladu s § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.:

Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP nebyla dostačující, škola požádá zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ (PPP nebo SPC), které může následně doporučit PO vyšších stupňů;

Na základě doporučení odborníka pak škola zpracovává individuální vzdělávací plán IVP. Na základě spolupráce s odborníky se snažíme volit vhodné metody vzdělávání pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Při plánování vzdělávání dbáme na diferenciaci obtížnosti úkolů dle individuálních schopností dětí a volíme vhodné metody práce. Přítomnost asistenta pedagoga ve třídě, kde je zařazeno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, nám umožňuje věnovat se mu individuálně a poskytovat mu podporu při skupinových činnostech. Počet dětí na třídě je upraven dle platné legislativy.

IX. podmínky vzdělávání dětí nadaných

Paní učitelky se snaží využít potenciál každého dítěte a rozvíjet jeho schopnosti, znalosti o dovednosti podle jeho individuálních možností. Dítě, které projevuje známky nadání v některé oblasti, je učitelkami podporováno a dále rozvíjeno, rodiče jsou s jeho nadáním seznámeni. Dítěti jsou nabízeny individuální aktivity, zvyšována obtížnost úkolů v rámci samostatné i skupinové práce.

X. vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dítě ve věku od dvou do tří let má některé potřeby jiné nebo intenzivnější než děti starší. Potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřené podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

- Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.
- Ve třídě s věkově homogenním uspořádáním pro dvouleté děti je použito více zavřených, dostatečně zabezpečených skříněk k ukládání hraček a pomůcek než ve třídě s věkově heterogenním uspořádáním. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.
- Ve věkově heterogenní třídě jsou pro zajištění bezpečnosti jiným způsobem zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostor je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

XI. Děti s OMJ (odlišným mateřským jazykem)

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba jejich naplňování přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – *vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte*, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Mezi výstupy, u kterých je nutné snížit požadavky a cíle při vzdělávání dětí s OMJ, mohou patřit tyto požadavky:

- správně vyslovovat
- pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
- vést rozhovor (sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat je ve správných větách)
- hodnotit slovní výkony sledovat a vyprávět příběh, pohádku, chápat slovní vtip a humor, sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Pro děti s OMJ zajistila škola dvoujazyčného asistenta, který s nimi intenzivně pracuje na osvojování si českého jazyka s pomocí piktogramů, her, písniček a obrázkových materiálů.

Dále asistent komunikuje s rodiči i s ostatními pedagogy, aby vytvořil ideální podmínky pro rozvoj dětí s OMJ.

XII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Základní podmínkou evaluace je průběžně porovnat činnosti školy ve všech oblastech s kritérii, která jsou stanovena v Rámcově vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV). K jeho hodnocení potřebujeme funkční evaluační nástroje a techniky.

Hodnocené oblasti:

Dokumenty školy: ŠVP PV – TVP v souladu s RVP PV

V této oblasti ověřujeme naplňování stanovených cílů a záměrů v dokumentech školy a spolu s tím soulad školních dokumentů s cíli RVP PV v naší škole. Uvedené prostředky jsou rámcové, učitelé mohou využít i jiných prostředků pro naplnění stanovených cílů.

Podmínky vzdělávání:

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je zhodnocení podmínek, které napomáhají k zabezpečení průběhu vzdělávání ve vztahu k podmínkám RVP PV.

Průběh vzdělávání: Evaluace průběhu vzdělávání v naší MŠ je zaměřena na vyhodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce. Dále na uplatňování nových poznatků nebo zkušeností, naplňování cílů a záměrů ŠVP PV

Spolupráce:

Cílem v této oblasti je vyhodnocení stanovených záměrů v ŠVP.

Oblast hodnocení	Metoda	Časový plán	Odpovědnost
<u>Evaluace integrovaných bloků</u> Vyhodnocení naplnění stanovených záměrů z realizované vzdělávací nabídky a cílů jednotlivých IB	Konzultace Pedagogické porady	Po skončení IB Podle plánu	Učitelky Ředitelka
<u>Evaluace dílčích projektů</u> Plnění jejich záměrů Začlenění do IB	Konzultace Pedagogické porady	Po ukončení dílčího projektu Podle plánu	Učitelky Ředitelka
<u>Evaluace individuálních plánů</u> Hodnocení dětí s OŠD, IP a dětí nadaných	Záznamy Konzultace učitelek Konzultace s rodiči	Podle individuální potřeby	Učitelky Ředitelka
<u>Záznamy o rozvoji dítěte</u> Vytvoření přehledu o rozvoji vývojových pokroků dítěte	Diagnostické záznamy Klíčové kompetence Konzultace učitelek Pedagogické porady Konzultace s rodiči	3 x ročně, (dle potřeby) Před zápisem do ZŠ Podle potřeby Podle potřeby Podle plánu	Učitelky Ředitelka
<u>Soulad ŠVP - TVP – RVP PV</u> Ověření souladu ŠVP - TVP – RVP PV, zhodnocení naplněných záměrů	Přehledy o rozvoji dítěte Záznamy Monitoring Hospitace Konzultace Dotazníky Pedagogické porady	1 x ročně	Učitelky Ředitelka
PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ			
<u>Materiální podmínky</u> Kvalita vybavení a zařízení MŠ Spotřebního materiálu Využitelnost Dostupnost	Pozorování Pedagogické porady Hodnotící dotazník Výroční zpráva?	Průběžně Podle plánu 1 x ročně 1 x ročně	Učitelky Ředitelka Provozní personál Ředitelka
<u>Životospráva</u> Kvalita stravy, kultura stolování, pobyt venku, odpočinek, podpora zdravého životního stylu	Pedagogické porady Hodnotící dotazník	Podle plánu 1x ročně	Učitelky Ředitelka Provozní personál
<u>Psychosociální podmínky</u> Kvalita prostředí, adaptace, respekt k přirozeným dětským potřebám, pravidla soužití, rovnost v postavení dětí, Komunikace, pedagogický styl, vytváření vzájemných pozitivních vztahů v MŠ, sociální citění	Hospitace Sebehodnocení, hodnotící dotazník	Podle plánu 1 x ročně (průběžně v případě potřeby)	Ředitelka, zástupkyně ředitelky Učitelky, provozní personál
<u>Organizace</u> Organizace pobytu dětí, organizace vzdělávacího procesu	Pedagogické porady Hodnotící dotazník	Podle plánu 1 x za rok	Ředitelka, učitelky, provozní personál

<u>Řízení MŠ</u> Způsob řídicí práce, rozdělení kompetencí motivace zaměstnanců, podpora týmové spolupráce	Hodnotící dotazník	1 x ročně (průběžně v případě potřeby)	Ředitelka, učitelky, provozní personál
<u>Personální a pedagogické zajištění</u> Hodnocení zaměstnanců dle provozního zabezpečení (počet, úvazky) Hodnocení pedagogů dle kvalifikace Hodnocení pedagogů dle úrovně pedagog. práce Sebehodnocení	Výroční zprava, hodnotící dotazník Výroční zprava, hodnotící dotazník Hospitační protokol Posouzení vlastní práce podle kritérií	1 x ročně 1 x ročně Hospitace dle plánu 1 x ročně	Ředitelka, učitelky, provozní personál Ředitelka, učitelky, provozní personál Ředitelka, zástupkyně řed. Učitelka
PRŮBEH VZDĚLÁVÁNÍ			
<u>Evaluace metod, postupů a forem práce – vzdělávací proces</u> Vyhodnocení průběhu vzděl. z pohledu používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti s ŠVP	Pozorování Vzájemné hospitace Konzultace pedagogů Zápisy z pedagogických porad Sebehodnotící dotazník Hospitace	Průběžně Průběžně Průběžně Podle plánu 1 x ročně Podle plánu	Ředitelka, učitelky Ředitelka, zástupkyně ředitelky
<u>Osobní rozvoj pedagogů</u> Uplatnění z DVPP ve vlastní práci Autoevaluace vlastního vzdělávacího růstu Autoevaluace k dalšímu osobnímu růstu	Pozorování Konzultace Pedagogické porady Hospitace Sebehodnotící dotazník	Průběžně Průběžně Podle plánu Podle plánu 1x ročně	Ředitelka, učitelky Ředitelka, zást. řed. Učitelky
SPOLUPRÁCE			
<u>Evaluace spolupráce s rodiči</u> Informovanost o činnosti MŠ Informovanost o výsledcích vzdělávání Dotazník spokojenosti pro rodiče	Třídní schůzky, nástěnky, WEB MŠ, fotodokumentace individuální rozhovory konzultace s rodiči Dotazníková anketa	3 x ročně Průběžně Průběžně podle zájmu a potřeb rodičů i pedagogů 1 x ročně	Ředitelka, učitelky, rodiče Ředitelka, učitelky, rodiče Ředitelka, učitelky, rodiče
<u>Evaluace spolupráce se ZŠ</u> Společné akce a aktivity Předávání zkušeností Informovanost před zápisem do ZŠ – návrhy OŠD	Podle plánu Schůzka se zástupci ZŠ Info k zápisu do ZŠ, OŠD	Podle potřeby 1 x ročně	Ředitelka, učitelky MŠ a ZŠ

Hodnocení školy

Na základě takto získaných informací vytvoří pedagogové i provozní zaměstnanci SWOT analýzu školy, společně stanoví silné a slabé stránky, ohrožující faktory i příležitosti k posunu a zkvalitnění školy.

Z těchto zjištění zpracuje ředitelka a zástupkyně ředitelky plán opatření pro zachování kvality, nápravu nedostatků, jasně stanovená pravidla vzdělávacího procesu a stanoví kompetence učitelům i provozním zaměstnancům školy pro další období s jasně danými kritérii a stanovením konkrétní doby plnění jednotlivých bodů plánu. 1x ročně

Proč projekt Přírodní zahrada?

Příroda sama vše vymyslela za nás.

Není tedy potřeba se dřít od rána do večera, aby naše zahrada vypadala jako pečlivě zametený a uklizený byt. Stačí přírodu kolem nás sledovat, inspirovat se a z kousku země, který máme k dispozici vytvořit takovou „napodobeninu přírody“. V přírodě přeci také nikdo nechodí hrabat listí, stříhat větve, sekát trávu, a přitom vše funguje.

Děti v zahradě

Zapojení dětí do procesu vytváření, růstu a vývoje zahrady je sice práce navíc, ale stojí to za výsledek. Pozorování a pochopení přírodních dějů je od malička povede k respektu k přírodě a je dobrý základem pro dosažení souladu s přírodou. A kromě toho je to baví.

Výhodou přírodní zahrady je, že zde děti mohou zažít přírodu v pravém smyslu slova, jako by byly opravdu v přírodě. A pokud v takové zahrádce budeme mít i užitkové záhony se zeleninou mají děti možnost zažít proces vzniku jejich potravy. Od zázraku klíčení semínka, přes péči o rostoucí rostlinu, až po sklizeň a následné zpracování. Pokud takováto zahrada nemá žádné dětské prvky jako prolézačky a podobně, možná to ani nevadí, neboť pestrost zahrady poskytuje dětem přirozené útočiště, skrýše a místa k hraní či odpočinku. Pro bezpečné dětství je důležité, nevysazovat jedové rostliny (např. tis, konvalinky, lýkovec), ale pro jistotu děti učíme, aby uměly odlišit rostliny jedlé.

Důležité je také děti seznámit s bezpečností práce při používání zahradního náčiní, aby nedošlo ke zbytečným úrazům.

Skutečně zdravá školka

Příloha Školního vzdělávacího programu

Mateřská škola ... aktivně realizuje program Skutečně zdravá školka.

Program Skutečně zdravá školka

Skutečně zdravá školka je komplexní celoškolní program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Snaží se, aby si děti jídla vážily, dokázaly si je vychutnat a věděly, odkud jídlo pochází a jak vzniká. Skutečně zdravá školka pomáhá dětem v rozvoji dovedností a návyků, které budou potřebovat ke zdravému, úspěšnému a udržitelnému životu a díky kvalitnímu stravování zlepšuje jejich chování a vzdělávací výsledky.

Skutečně zdravé školky jsou inspirativními centry vzdělávání k trvalé udržitelnosti. Nabízejí dětem jídlo, které je chutné, zdravé a připravené z kvalitních surovin. Pomáhají dětem získat představu o tom, odkud jídlo pochází a jak se pěstuje nebo vyrábí. Umožňují dětem porozumět vztahům mezi jídlem, které jí, a světem, ve kterém žijí. Děti si ze školy odnášejí základy zdravých stravovacích návyků a znalosti, dovednosti, postoje a kompetence nutné pro udržitelný život.

Do rozvoje zdravé a udržitelné kultury stravování je zapojena široká paleta aktérů: děti, pedagogové, vedení školky, kuchařky, rodiče, zástupci zřizovatele, místní samospráva, místní podnikatelé. Ti se společně zasazují o to, aby byla dětem poskytována chutná a zdravá jídla a byly vytvářeny základy zdravých stravovacích návyků.

Skutečně zdravé školky nabízejí dětem kvalitní pokrmy a podporují a rozvíjejí v dětech zdravé stravovací návyky a základy zdravého životního stylu. Umožňují dětem pěstovat bylinky, ovoce a zeleninu na školní zahradě a učit se základům přípravy pokrmů.

Program Skutečně zdravá školka iniciuje v zapojených školách spolupráci s místní komunitou, například s rodiči a prarodiči. Ti jsou pravidelně zváni do škol v rámci aktivit plnění programu, například při vzdělávacích aktivitách na školních zahradách nebo školních farmářských trzích. Rodičům školka pomáhá vzdělávat se v oblasti zdravé výživy dětí.

Program Skutečně zdravá školka podporuje uplatňování participativního přístupu ve školách. Školy se aktivně zapojují do dění v obci či městě, například organizací školních farmářských trhů, spoluprací s místními podnikateli a zemědělci nebo pořádáním oslav na školních zahradách.

Kritéria programu Skutečně zdravá školka

Podmínky pro udělení certifikátu Skutečně zdravá školka mají tři úrovně: bronzovou, stříbrnou a zlatou. Každá úroveň obsahuje specifický soubor kritérií, která musí mateřská škola splnit. Kritéria jsou soustředěna okolo těchto čtyř pilířů či tematických okruhů:

- Angažovanost a kultura stravování
- Kvalita jídla a místo jeho původu
- Vzdělávání o jídle a stravování
- Místní společenství a spolupráce

Bronzová kritéria

• Angažovanost a kultura stravování

- B1** Na naší školce funguje Akční skupina pro zdravé stravování, která přezkoumala kulturu stravování ve školce a dohodla se na svých dalších aktivitách.
- B2** S rodiči a dětmi konzultujeme možnosti zlepšení stravování.

- B3** Rodiče jsou informováni o složení pokrmů ve školní jídelně a o aktivitách programu Skutečně zdravá školka.
 - B4** Respektujeme potřeby strávníků se specifickou dietou tím, že jim školní jídelna umožní ohřátí z domu doneseného dietního pokrmu.
 - B5** Při úklidu v prostorách školy a mytí nádobí ve školní jídelně/kuchyni jsme zahájili přechod na ekologicky šetrné čisticí a mycí prostředky.
- **Kvalita jídla a místo jeho původu**
 - B6** Jídla podávaná dětem neobsahují žádné nežádoucí přísady a minimalizujeme používání polotovarů.
 - B7** Alespoň 75 % všech pokrmů je vyrobeno z čerstvých, nezpracovaných surovin či potravin.
 - B8** Čerstvé, předem nezpracované suroviny a potraviny nakupuje jídelna od pěstitelů, chovatelů a výrobců s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji, pokud jsou dostupné.
 - B9** Pokrmy v jídelním lístku odrážejí sezónnost a všechny sezónní suroviny jsou v jídelníčku jasně označeny.
 - B10** V mateřské škole nebo na webu školky jsou k dispozici informace o původu použitých potravin.
 - B11** Pracovníci školní jídelny se zapojují do vzdělávacích a osvětových akcí a jsou alespoň jednou ročně vzděláváni v oblasti zdravé výživy a vaření.
 - B12** Děti a pracovníci mateřské školy mají přístup k pitné vodě dle svých potřeby po celý den pobytu ve školce.
 - B13** Doslazované nápoje jsou nahrazeny nápoji neslazenými.
 - B14** Školní jídelna mateřské školy absolvovala vzdělávací a informační seminář Analýza školní jídelny a přijala z ní vyplývající doporučení.
 - **Vzdělávání o jídle a stravování**
 - B15** Výuka o jídle, základech zemědělství a zásadách zdravé výživy je součástí školního vzdělávacího programu a zapojení školy do programu Skutečně zdravá školka je výslovně uvedeno jako součást ŠVP, například v kapitole „školní projekty“.
 - B16** Všechny děti mají možnost účastnit se činnosti spojených se vzděláváním o základech vaření.
 - B17** Zahájili jsme kroky vedoucí k vytvoření školní zelenářské zahrady a pracujeme na začlenění aktivit na zahradě do školního vzdělávacího programu.
 - B18** V rámci výuky pořádáme každoroční návštěvy farem.
 - **Místní společenství a spolupráce**
 - B19** Každoročně pořádáme pro děti, rodiče a veřejnost akce na téma zdravé stravování.
 - B20** Aktivně se snažíme zapojit rodiče dětí do našich pěstitelských a kulinářských aktivit

Stříbrná kritéria

- **Angažovanost a kultura stravování**
 - S1** Školská rada či vedení mateřské školy odsouhlasilo Plán podpory zdravého stravování a stanovilo kroky a harmonogram k jeho naplnění.
 - S2** Děti se stravují v příjemné a klidné atmosféře tak, aby měly dostatek času si jídlo vychutnat
 - S3** Při úklidu v prostorách školy a mytí nádobí ve školní jídelně/kuchyni jsou používány jen ekologicky šetrné čisticí a mycí prostředky.
- **Kvalita jídla a místo jeho původu**
 - S4** Minimálně 50 % (v účetní hodnotě) nakoupených čerstvých, nezpracovaných surovin a potravin pochází od pěstitelů a chovatelů s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji
 - S5** Minimálně 5 % surovin (v účetní hodnotě) pochází z kontrolovaného ekologického zemědělství – bioprodukt nebo biopotravina.
 - S6** Kuřecí maso pochází z vysoce šetných chovů nebo alespoň 10 % pochází z ekologických chovů.
 - S7** Pro přípravu pokrmů jsou přednostně používána vejce z volných výběhů (značeno „1“).

S8 Ve školní jídelně jsou podávány přednostně sladkovodní ryby z chovů v ČR a mořské ryby a plody z udržitelných zdrojů, pokud jsou dostupné.

- **Vzdělávání o jídle a stravování**

S9 Pro pěstování plodin na školní zahradě používáme pouze ekologicky šetrné postupy.

S10 Alespoň jednou ročně děti s pedagogy připraví pokrm ze surovin, které sami vypěstovali na školní zahradě.

- **Místní společenství a spolupráce**

S11 Aktivně povzbuzujeme děti a jejich rodiče, aby pěstovali zeleninu a ovoce na vlastních zahrádkách a doma připravovali pokrmy z čerstvých surovin.

S12 Pomáháme rodičům vzdělávat se v oblasti zdravé výživy dětí.

Zlatá kritéria

- **Angažovanost a kultura stravování**

Z1 Ve spolupráci s dodavateli surovin pro školní jídelnu se snažíme minimalizovat objem biologického odpadu.

- **Kvalita jídla a místo jeho původu**

Z2 Minimálně 80 % (v účetní hodnotě) nakoupených čerstvých, nezpracovaných surovin a potravin pochází od pěstitelů a chovatelů s provozovnou ve vlastním nebo sousedním kraji.

Z3 Minimálně 10 % surovin (v účetní hodnotě) pochází z kontrolovaného ekologického zemědělství.

Z4 Pro přípravu pokrmů jsou používána pouze vejce z volných výběhů (značeno „1“) nebo z ekologických chovů („0“).

Z5 Při přípravě jídelniček podporujeme zdravou, vyváženou a udržitelnou výživu mj. tím, že upřednostňujeme vyšší zastoupení zeleniny a menší množství masa.

- **Vzdělávání o jídle a stravování**

Z6 Děti a jejich rodiče se účastní praktických činností pořádaných na místních farmách.

- **Místní společenství a spolupráce**

Z7 V naší mateřské škole se o zdravém stravování a vaření vzdělávají i rodiče dětí a veřejnost.

Naplňování Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání

Aktivity programu Skutečně zdravá školka přispívají k naplňování vzdělávacích výstupů Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a rozvíjejí klíčové kompetence dětí.

Vzdělávací oblasti

5.1 Dítě a jeho tělo

Učitel čerpá z metodické nabídky „Zdravá výživa“, konkrétně:

- Zdravá výživa - metodický návod pro učitele
- V jakém smyslu
- Ubrousek

5.2 Dítě a jeho psychika, 5.3 Dítě a ten druhý, 5.4 Dítě a společnost a 5.5 Dítě a svět

Učitel čerpá z metodické nabídky „Školní zelinářská zahrada“, „Na farmu!“, „Příprava pokrmů – vaření s dětmi“, konkrétně:

- Hrášek
- Školní užitková zahrada - metodický návod pro pedagogy
- Rok v zahradě - kalendář aktivit na školní zahradě dle sezóny
- Jedeme na farmu: metodický materiál pro učitele
- Exkurze: Odkud se bere jídlo
- Zdravé vaření s dětmi - metodika pro učitele
- Aktivity zdravého vaření - metodický balíček pro učitele

- Instrukce pro učitele k přípravě hodin vaření - červen, září a říjen

Program Skutečně zdravá školka přispívá k vnímání života jako nejvyšší hodnoty:

- vede děti k odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede děti k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede děti k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví
- motivuje školy k orientaci na kontakt dětí s přírodou

Nedílnou součástí aktivit programu je zapojení venkovního vzdělávání na školních zahradách a návštěvy (ekologických) zemědělských podniků.

V rámci programu si děti budují sociální kompetence, které podporují rozvoj osobnostních (personálních) kompetencí, jako je odpovědnost, iniciativa, snaha, vytrvalost, motivovanost, ohleduplnost či sebeúcta při aktivitách jako například:

- Příprava pokrmů - Při jednoduchých aktivitách přípravy pokrmů mají děti možnost simulovat praktické dovednosti ze života. Rozvíjejí svou schopnost pracovat s nástroji a motorické dovednosti. Děti přípravou pokrmů rozvíjejí interakci s ostatními dětmi, jsou nuceny vést dialogy, kriticky myslet, formulovat a vyjádřit svůj názor, učí se spolupracovat. Děti se seznamují s přínosem různých typů metod přípravy pokrmů na lidské zdraví. Děti se učí, jak správně a bezpečně zacházet s kuchyňskými nástroji a také využívají znalosti procesu výroby potravin jako spotřebitelé.
- Exkurze na farmy – Návštěva funkční zemědělské farmy pomáhá dětem stát se rozumnými a zodpovědnými spotřebiteli potravin. Informace z první ruky přímo od zemědělce o tom, jaké úsilí musí vynaložit, aby byla zemědělská výroba produktivní, může hrát pozitivní roli při utváření názoru a pozitivního přístupu ke zdravému stravování a ochraně přírody. Návštěva farmy může dětem pomoci pochopit vztah, který existuje mezi zdravou půdou, zdravými rostlinami, zdravými zvířaty a zdravými lidmi. Farmy představují podnětné prostředí a poutavé prostory, v nichž lze s dětmi prozkoumat celý příběh jídla od vidlí až na vidličku. Aktivita na farmě lze také výborně propojit se školním vzdělávacím programem. Nejlepší způsob, jak se naučit něco nového, je vyzkoušet si to v praxi.
- Pěstitelství na školní zelinářské zahradě – Školní zahrady nabízejí prostor pro chybějící kontakt s přírodou, volnou hru a pohyb, kreativní výuku, zkušenostní učení, interakci s vrstevníky, možnost spolurozhodování, trénink diskuse a odpovědnosti, utváření vztahu k místu a současně vytvářejí příležitost pro komunitní život a setkávání.

Program Skutečně zdravá školka vede ke zvyšování environmentální gramotnosti, odpovědnosti ve vztahu k biosféře, k ochraně přírody a přírodních zdrojů:

- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího vývoje lidské společnosti
- podněcuje aktivitu, tvořivost, toleranci, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- přispívá k utváření zdravého životního stylu a k vnímání estetických hodnot prostředí
- vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví